

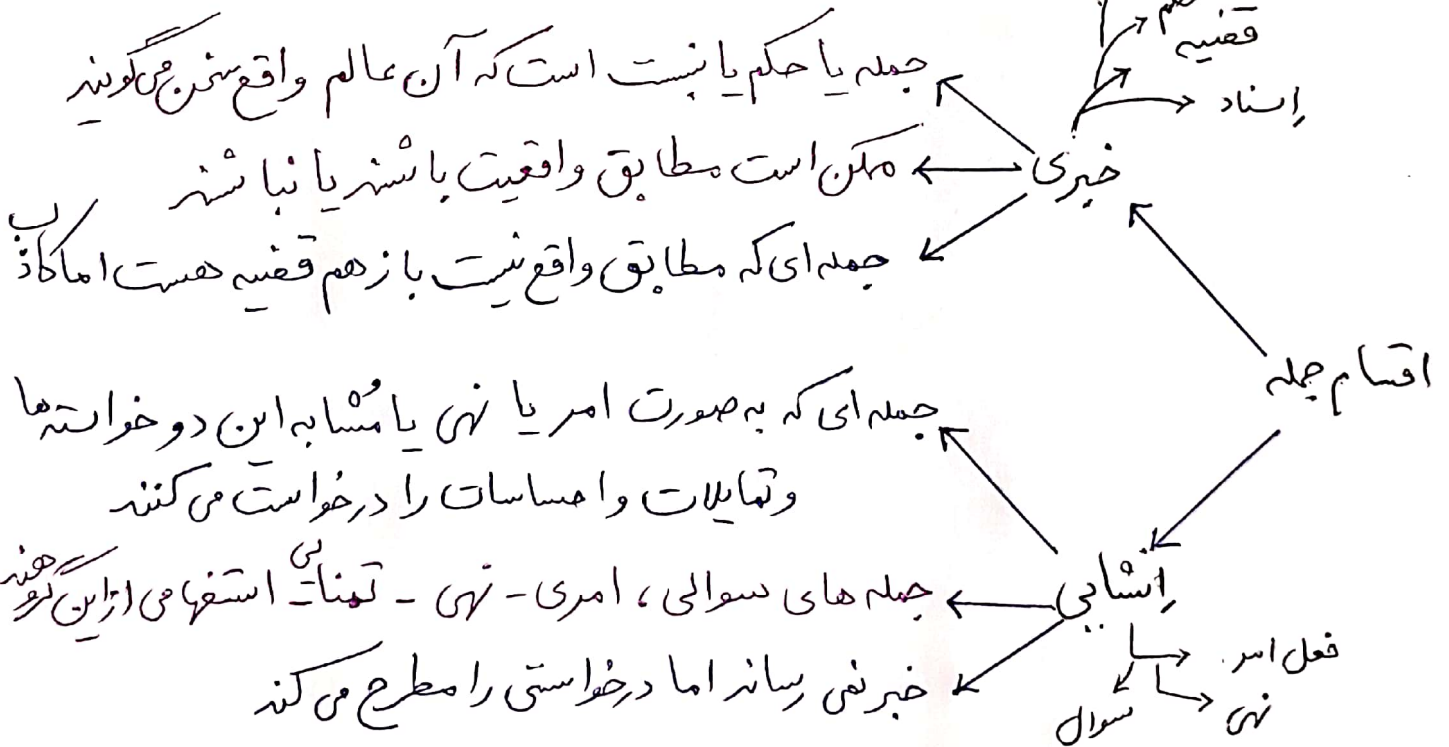
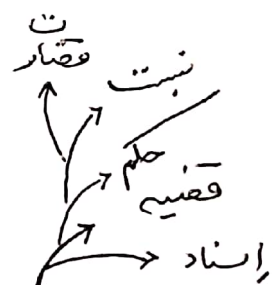
منطق دهم - درس ۶ - قضیه جملی

سوال : قضیه چیست ؟ یک جمله است یا چند و ترکیبی :

- ← خبری هستند ← انشایی نیستند
- ← یعنی قابلیت صدق یا کذب را دارند
- ← ممکن است صادق باشد ← یعنی با واقعیت مطابقت دارند
- ← ممکن است کاذب باشد ← یعنی با واقعیت منطبق نیستند
- ← یک جمله یا معناست که از چیزی خبر میدهد و می توان در مورد صدق یا کذب آن قضاوت کرد
- ← قابلیت قضاوت بهترین مشخصه
- ← یک قضیه است

پس ← قضیه
← یک حکم نیست

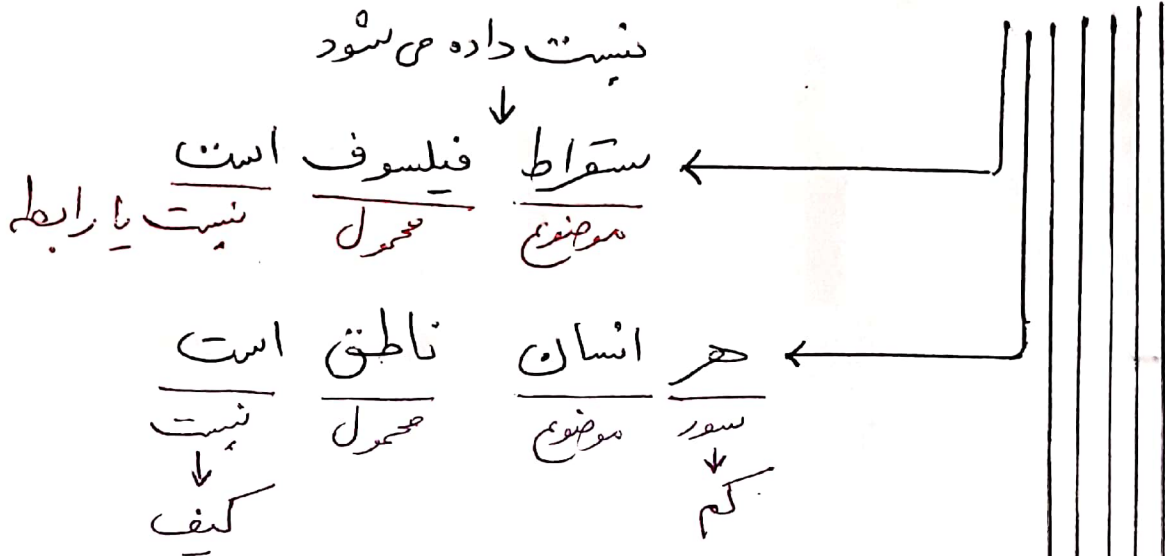
یا اسناد چیزی به چیز دیگر است

نکته دوم ← جمله های انشایی در منطق مطرح نیستند - چون وظیفه منطق جلوگیری از خطای در اندیشه است - وجهات انشایی خطا پذیر نیستند ← چون قابل کذب نیستند

قضیه دو نفع است ← جمله و شرط

۱ - قضیه جمله ← در این قضیه معمول بدون هیچ شرط به موضوع

در یک قضیه صمیم کم یا سو تعداد افراد

موضوع را نشان می دهد

← با هر و بعضی و هیچ

سو هر یا هیچ ← کلی بودن قضیه را نشان می دهد

سو بعضی ← جزئی بودن قضیه را نشان می دهد

یعنی معمول به هر افراد موضوع نسبت داده شده
 یعنی معمول به همگی افراد موضوع نسبت داده شده

نسبت یا رابط در قضیه یا فعل جمله ← موجب ← مثبت ← الف ب است

← سالب ← منفی ← الف ب نیست

در منطق موضوع همان نهاد است

در منطق محمول همان مسند است

سو یا کم ← کلی ← هر - هیچ

← جزئی ← بعضی

نسبت یا کیف ← موجب

← سالب

۲ - قضیه شرطی ← نسبت دادن معمول به موضوع به شرط وقوع نسبتی دیگر

که حکم به اتصال یا انفصال میان دو نسبت ← در درین ۹ تحلیل خواهد شد

اقسام قضیه صلی ← شخصی - محصوره

مقدمه مهم مورد نیاز

۳ در درس تصور را به دو نوع کلی و جزئی تقسیم کردیم

تصوری که دارای مصادر تاق متعدد باشد ← کلی
تصوری که فقط یک مصدر تاق داشته باشد و مصدر تاق دیگری برای آن قابل تصور نباشد ← جزئی

۱- قضیه شخصی

کلی ← قضیه ای که موضوع آن یک تصور جزئی باشد

یعنی محمول به یک شخص یا یک شیء خاص نیست دارد می شود

← علی (ع) امام اول شیعیان است

↓
موضوع یک تصور جزئی است

← قضیه شخصی ← سور ندارد چون کمیت موضوع یک نفر است - سور هر چه بعضی برای آن معنادار

← قضیه شخصی ← از نظر نسبت به سالیه و موصیه تقسیم می شود
← حسن دانش آموز است
← حسن دانش آموز نیست

۲- قضیه محصوره ← قضیه ای که موضوع آن یک تصور کلی باشد

← سور نیز است ← یعنی اول قضیه قید (هر - هیچ - بعض) می آید

تا دانه‌ی مصادر تاق موضوع را مشخص کند

قلته مهم ← سور در قضیه محصوره مشخص می کند که محمول به همه‌ی افراد موضوع

یا تعداد محدودی از افراد موضوع نیست دارد شده است

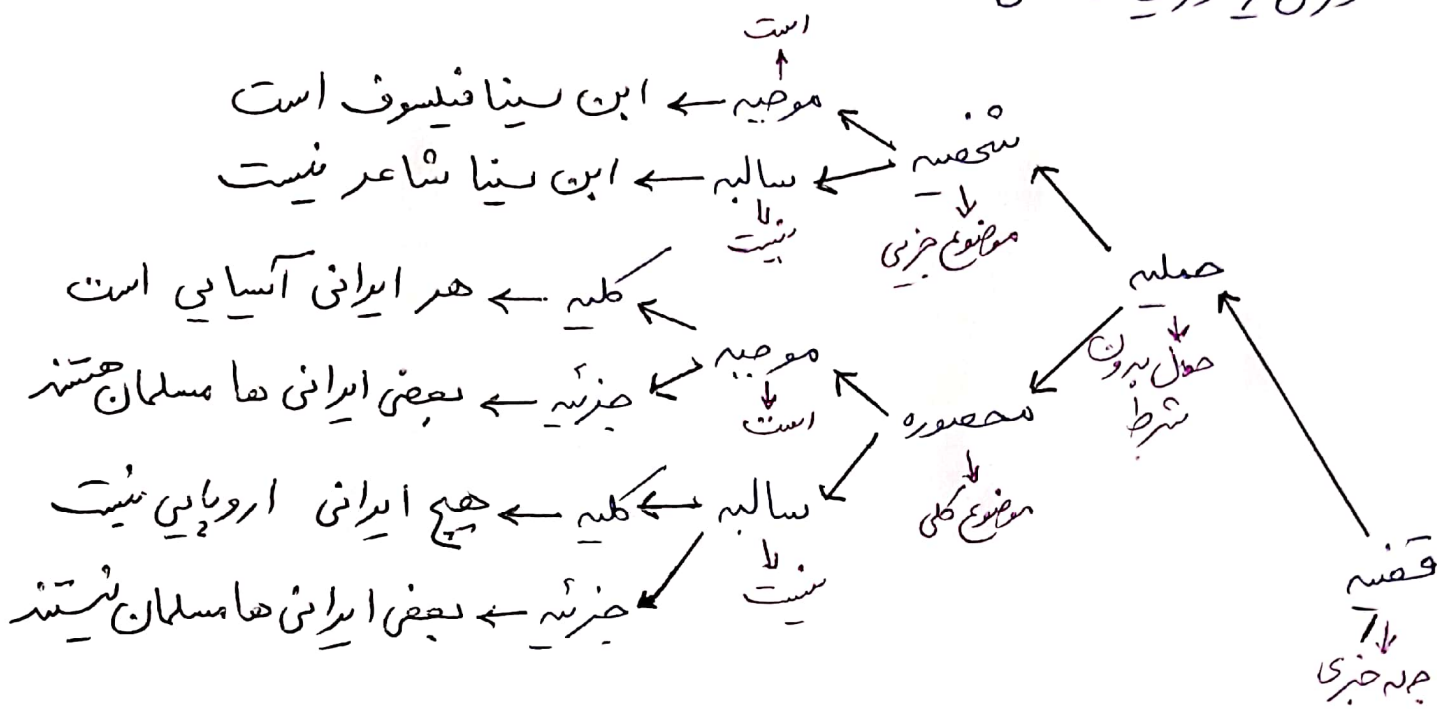
قضیه کلیه ← قضیه ای که محمول به کل افراد موضوع نیست دارد شده است

یا محمول از کل افراد موضوع سلب شده است

قضیه جزئی ← قضیه ای که محمول فقط به بعضی افراد موضوع نیست دارد شده

و یا محمول فقط از بعضی افراد موضوع سلب شده است

با توجه این دو نکته قبل می توان قضیه محصوره را به ۴ نوع تقسیم کرد
موصیه کلیه - سالیه کلیه - موصیه جزئی - سالیه جزئی

چیزتکه ۱۱ - اقسام قضایای شرطی و استدلال های مرتبط با آنرا در درس ۹ بررسی خواهد شد

۲ - قضیه ای که سور ندارد اما موضوع آن کلی است ← محصوره است

۳ - در بعضی جمله ها ممکن است سور جزئی (بعضی) آورده شود اما در جمله معلوم است که مصمول به بعضی افراد موضوع نیست داده می شود
← کسانی که تخلف کنند جریمه می شود

۴ - دامنه مصادرین موضوع ← بعضی بعضی افراد جریمه می شوند

← با سور مشخص می شود (هر - هیچ - بعضی)

موفق باشی - زمین کلاه - تیراز - اردیبهشت ۹۹